

ቀስተደመና ሬድዮ

(ከመኢሶን ሰነጽሁፍ ዝግጅት ክፍል የቀረበ ትችት)

ጤናማው ሂደት እንደነ አቶ መለስ መሸጋሸግ ነው

በህወሃት ውስጥ የተከሰተው የነጃዎች ትርምስ እየከፋና እየሰፋ ወደ ኢህአዴግ አባል ድርጅቶች ተዛምቶ መሄዱን አላቆመም። ይህ ትርምስ በዴሞክራሲያዊ ዘዴ፣ ልዩነቶች በህዝብ ፊት ነጻ ውይይት እየተካሄደባቸው የሚፈታበት ዘዴ ጠፍቶ አሁን በተያዘው «በሂሳብ ማወራረድ» መልኩ ከቀጠለ ውሎ ይደር እንጂ ለህዝባችን መትረፋና ሃገሪቱን ይህ ነው ወደማይባል ጥፋት ይዞ ሊነጉድ እንደሚችል እንዳለው ከወዲሁ መገመት አስቸጋሪ አይደለም።

አሁን በአለው ሁኔታ ዴሞክራሲያዊ ተቃዋሚ ሃይሎችም ሆኑ ህብረተሰባችን ከዚህ ትርምስ ለሀገሪቱ በጎ ነገር እንዲወጣ ከመመኘት በስተቀር በነገሮች ላይ ምንም ጫና እንደሌላቸው ግልጽ ነው። የወያኔዎች ቅራኔ የተቀሰቀሰው አዛው ህወሃት ውስጥ በተከሰቱ ቅራኔዎች ነው። እየቀጠለ ያለውም አዛው ህወሃት ውስጥ በአለው የውስጥ የሃይል ሚዛን ነው። ግጭቱ ወደ ኢህአዴግ የተዛመተውና በመስፋፋትና በመክፋት ላይ ያለውም አዛው ኢህአዴግ ውስጥ ባሉ ቅራኔዎችና በአለው የውስጥ የሃይል ሚዛን ነው።

ጥያቄው እንግዲህ በዚህ መልክ ከቀጠለ ይህ ግጭት ወዴት ሊያመራ ይችላል የሚለው ብቻ አይደለም። የኛ ጭንቀት መሆን ያለበት ከዚህ ቀውስ ለዝች አገር በጎ ነገር እንዲወጣ የሚፈልጉ ሃይሎች ሁሉ ምን ማድረግ ይገባቸዋል የሚለው ጥያቄም ነው።

ግጭቱና ትርምሱ በዚህ ከቀጠለ ወዴት ሊያመራ ይችላል? ይህ ግጭት እንደተጀመረና እየሰፋም ሲሄድ ሁላችንም በጎ ነገር ነው ይቀጥል እንል ነበር። አንዳንድ አሸሚጣጮች ነገሩን ባጭሩ ለማስቀመጥ (እዚሁ ዝግጅታችን ላይ አንድ ካዲስ አበባ አደማጭ የላኩልን ደብዳቤ አርእስት እንዳደረጉት) «በህወሃት ውስጥ የተከሰተው መሰነጣጠቅ ለዘልአለም ይኑር» ሲሉም ይደመጡ ነበር። እውነትም ላይ ላዩን ሲታይ ነገሩ አስጎምጂ መልክ ነበረው። አቶ ሰዩ አቶ ቢተውና አቶ ሰለሞን ጢሞ ካቶ ኩማ ደመቅሳ፣ ከፕሬዜዳንት ነጋሶ ጊዳዳና ከነአቶ አባተ ኪሾ ባንድ ወገን እነአቶ መለስ ደግሞ ጄኔራል አባዱላ ገመዳን፣ አቶ አዲሱ ለገሰን፣ ዶክተር ካሱ አላላን ይዘው በሌላ ወገን በመቆማቸው በዚህ መልክ ብሄር ከብሄር ተደበላልቆ የሚካሄደው ትግል ከእንግዲህ በዚች አገር ያሉ የፖለቲካ ሃይሎች ህዝባችንን ከሚያስጨንቁትና ወጥረው ከያዙት የኢኮኖሚና ማህበራዊ ጥያቄዎች አንጻር እገሌ ከእገሌ ሳይሉ በፖለቲካ አቋም ግራ፣ ቀኝ፣ ማህል፣ ሊበራል፣ ሶሻሊስት፣ ሶሻል ዴሞክራት እያሉ ሁሉም በብሄር አቀፍነት በሃገር ደረጃ ተሸጋሽገው በዚች አገር ጤናማ ለሆነ የፖለቲካ ህይወት በር የሚከፍት ሂደት ሆኖ እንዳየነው ግልጽ ነው። ከዚህ ያንጃዎች ትርምስ ሁላችንም ለሃገራችን የምንመኘው በጎ ነገር ሊወጣ የሚችለው ነገሮች ሁሉ በዚህ መልክ ቢቀጥሉ ነውና።

መገንዘብ ያለብን ግን አንድ ነገር አለ። አሁን ያለው የነገሮች አያያዝ ለእንዲህ አይነቱ ሂደት ዋስትና የሚሰጥ አያያዝ አይደለም። ዴሞክራሲ ታፍኖ በሚገኝበት ህብረተሰብ ውስጥ ያንጃዎቹ ትግል በዚያው በወያኔ/ኢህአዴግ ውስጥ የተለያዩ አንጃዎች ሂሳብ የሚያወራርዱበት ትግል ሆንዋል። በዚህ ከቀጠለ ደግሞ ይህ ግጭት ዘልአለሙን ውስጣዊና «አህያ ከአህያ ቢራገጥ ጥርስ አይሳበር» ብለን ችላ የምንለው ትግል ሆኖ አይቀጥልም። ቀስ በቀስ አስከሬ የሆነ የብሄር እንዲያውም ከዚያም አልፎ የጎጥና የንኡስ ጎጥ ገጽታ ይዞ ለህዝባችን የሚተርፍበት አደገኛ ሁኔታ እንዳለ መገንዘብና ይህንን ለመከላከል የሚያስችል ስትራቴጂ ነድፎ በሱ አንጻር መራመድ ያስፈልጋል።

ግጭቶች ይህንን አስፈሪ መልክ የሚይዙባቸው ሁለት የተያያዙና የሚተጋዝዙ ምክንያቶችም ከወዲሁ በግልጽ እየታዩ ነው። ባንድ በኩል ለጊዜው የበላይነት በመያዙ ብቻ ያጥፍቶ ጠፊ ፖለቲካ የሚከተለው የነአቶ መለስ ዜናዊ አቋም አለ። በፖለቲካ አቋማችሁ ከኔ ተለይታችኋል፣ ግን ደግሞ በህወሃትም ሆነ በኢህአዴግ ውስጥ ብዙሃኑን ማሳመን አልቻላችሁም፣ ማይኖሪቲ ናችሁ፣ ከፈለጋችሁ በማይኖሪቲነት ቀጥሉ፣ ካልፈለጋችሁ ደግሞ ይህንን የተሸነፋችሁበትን አቋም ይዛችሁ ተሰባስቡና ሌላ ድርጅት አቋቁማችሁ ታገሉ ብለው ቀደም ሲል እኛን «ነባር» ተቃዋሚዎቻቸውን ሲ

ሱን እንደነበረው «መንገዱን ጨርቅ ያርግላችሁ» ብለው የመመረቅ ፖለቲካ አልመረጡም። ከዚህ ጤናማና ዲሞክራሲያዊ አካሄድ ይልቅ የመረጡት ዘዴ መሰኝነትን እንደ ፖለቲካ ትግል መሳሪያ አድርገው መጠቀም ነው።

በዚህ ምክንያት ጸረ መለሱ አንጃ መፈናፈኛ አጥቷል። ቀሪው የኢህአዴግ አንጃ እርስ በእርሱ ተለጣጥፎ በአቶ መለስ ዜናዊ «መአከልነት» አንድ ወጥ ወደሆነ ጸረዲሞክራቲክ ህብረ ብሄር ድርጅትነት ሲያመራ ተቃዋሚው አንጃ እሱም በበኩሉ ተሰባስቦ ወደ ሌላ ህብረ ብሄር ድርጅትነት ለማምራት አላማውም፤ ራዕዩም አቅሙም ያለው አይመስልም። ከዚህ ይልቅ ልክ እነአቶ መለስ «መሰኝነትን» የፖለቲካ ትግል መሳሪያ እንዳደረጉ ሁሉ በመሰኝነት ተወንጅለሃል እየተባለ እጁን ከሚሰጠው ተቃዋሚ ውጭ ያለው ሃይል መሳሪያ ሲያደርግ የሚሞክረው «አስር አመት ሙሉ የትግሮችን የበላይነት ተቃውሜ ለብሄራዊ በመቆሜ ይኸው ይህ ግፍ እየተፈጸመብኝ ነው» በሚል ፈሊጥ አሁን ማጣፊያው ሲያጥር አስር አመት ሙሉ ከነመለስ ጋር ገጥሞ ሲጨቁነውና ሲግጠው ወደ ነበረው ብሄሩ ፊትን አዞርኩ ማለት እየሆነ ነው። ነገሩ ከእናቶ መለስ ጸረመሰኝነት ዘመቻ ተብየ ነገር ይበልጥ ተአማኒነት አይኖረውም። የሚያጋልጠው አንድ ነገር ቢኖር እነዚህ የትላንት ግብረ አበሮች የዛሬ ተቃዋሚዎች ትላንት ረገጠው ለአስረገጡትና ዛሬ ደግሞ ድረስልን ለሚሉት ህዝባቸው የአላቸውን ንቀት ብቻ ነው። የሁለቱም አካሄድ ለሃገራችን ሰላምና ለኢትዮጵያ ህዝቦች ወንድማማችነት አደገኛ አካሄድ ነው እንላለን።

መፍትሄው ምንድን ነው? አኛ አጥብቀን መያዝ ያለብን ሁሉም ከብሄርና ከጎጥ በአሻገር በፖለቲካ አቋሙ በሃገር አቀፍ ደረጃ ይሸጋሸግ የሚል አቋም ነው። እነ አቶ መለስ አማራ፣ ኦሮሞ፣ ትግራይ፣ ጉራጌ፣ ሃድያ፣ ከምባታ፣ ሲዳማ ሳይሉ በጸረ ዲሞክራሲ ህብረ ብሄር ድርጅት እየተቀናጁ ብቻ ሳይሆን አሁን የትግራይ መሰረታቸው እየሳሳ በመሄዱ የግዳቸውን የህወሃትን ያለፈውን የሞግዚትነት ሚና እያረገቡ ሁሉም ተለጣጣፊዎች በሁሉም የኢትዮጵያ ህዝቦች ላይ ተጋግዘው ህብረ-ብሄር የሆነ የጭቆና ቀንበር ለመጫን እየተሯሯጡ ነው። የህንጻ አደጋ ለመቋቋም ሁሉም በየብሄሩ መክተቱ የነአቶ መለስን ጨዋታ ማገዝ ብቻ ነው።

የህንጻ መፍትሄ ተቃዋሚው አንጃ እንዳይከተል ከእይታ ሌላ ችግሩ ምንድን ነው? ችግሩ ሌላ ምንም ነገር ሳይሆን በዚህ አንጃ ላይ ብቻ ሳይሆን ባገር የመጣው የዲሞክራሲ መጥፋት ችግር ነው። ዛሬ በነአቶ መለስ እየተገፉ «ዲሞክራሲ ጠፋ፣ የህግ የበላይነት ገደል ገባ፣ የየብሄራችን መብቶች ተጣሉ...» እያሉ የሚያማርሩት የተቃዋሚው አንጃ ደጋፊዎች ይህ ሁሉ የሆነው ላለፉት አስር አመት ከነአቶ መለስ ጋር መክረውና ዘክረው በዚህ ወይም በዚያ ብሄር ላይ ሳይሆን በጠቅላላው በኢትዮጵያ ህዝብ ላይ በተከሉት ስርአት ምክንያት እንደሆነ መረዳት ይኖርባቸዋል። ይህንን ከተረዱ ዘንድ ደግሞ በዚህ አፋኝ ስርአት ውስጥ ለነሱ ብቻ የሚሆን ዲሞክራሲ ሊወርድ እንደማይችል ተገንዝበው ከሌሎች የሃገራችን ዲሞክራቶች ጋር ገጥመው ባንድነት መታገል ይኖርባቸዋል።

ዞሮ ዞሮ ደግሞ የኢትዮጵያ ህዝቦች በሃገራችን የተረጋጋ የፖለቲካ ስርአት አንዲመሰረት የሚያስፈልጋቸው የሃይሎች በፖለቲካ አቁዋም መሸጋሸግ እውን ሊሆን የሚችለው በሰላምና በዲሞክራሲያዊ ዘዴ ህብረተሰባችን ወደ ሰላምና ወደዲሞክራሲ ሊሸጋገር የሚችልበት አንድ ዘዴ እነሱንም ሊያስተናግድ የሚችል ሁሉን አቀፍ አገራዊ ጉባኤ ተጠርቶ ኢተፖድህና መላው ህብረተሰባችንን ባደረጉት ጥሪ መሰረት ነጻና ፍትሃዊ ምርጫ ሲደረግ ብቻ በመሆኑ ከዚህ አላማ አንጻር ግልጽ አቁዋም ይዘው ትግላቸውን ቢቀጥሉ ለነሱም ለሃገራችንም ከዚህ ያንጃዎች ትርምስ በጎ ነገር እንዲወጣ የማይኖር አስተዋጽኦ እንደሚያደርጉ መገንዘብ ይኖርባቸዋል።

ቀስተ ደመና ሬድዮ
(17.08.01)
(ነሃሴ 8 ቀን 1993 ዓ.ም.)